

2012

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

**[SINTEZA TEMATSKOG VREDNOVANJA
JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA]**

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	1
1. UVOD	2
2. TEMATSKO VREDNOVANJE.....	4
3. TEMATSKO VREDNOVANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA.....	5
4. METODOLOGIJA	6
5. PREGLED TEMATSKOG VREDNOVANJA PO PODRUČJIMA.....	8
6. ZAKLJUČAK.....	23
7. POPIS IZVORA.....	26

1. UVOD

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) osnovana je Uredbom Vlade RH s ciljem osiguravanja i promoviranja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Od početka rada organizirala je vrednovanja u suradnji s dvama strateškim tijelima Hrvatskog Sabora, Nacionalnim vijećem za visoko obrazovanje i Nacionalnim vijećem za znanost.

Stupanjem na snagu Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) Agencija za znanost i visoko obrazovanje preuzeila je kompleksnu zadaću samostalnog osiguravanja kvalitete i u području znanosti. Kako je znanost jedna od najvažnijih ljudskih djelatnosti te omogućava opstanak i razvoj pojedinog društva evidentna je odgovornost i važnost uloge nacionalnog tijela koje osigurava njezinu kvalitetu kao i određivanje parametara kojima će se ta kvaliteta mjeriti.

2011. godine Agencija je zadovoljila i stroge kriterije krovne europske organizacije agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju – ENQA-e (European Association for Quality Assurance in Higher Education) te je postala njezina punopravna članica. Također, upisana je i u europski registar agencija za osiguravanje kvalitete EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education).

Vanjsko osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti Agencija provodi kroz četiri različita postupka definirana zakonom:

1. inicijalnu akreditaciju kod pokretanja novog studijskog programa, visokog učilišta ili znanstvene organizacije
2. reakreditaciju visokih učilišta i znanstvenih organizacija svakih 5 godina koja trajno provjerava ispunjavanje uvjeta za rad
3. audit koji ocjenjuje i certificira interni sustav osiguravanja kvalitete
4. tematsko vrednovanje koje se provodi radi provjere, ocjene i razvoja kvalitete predmeta vrednovanja odnosno utvrđivanja kvalitete djelatnosti istovrsnih predmeta vrednovanja.

Pri tome je važno naglasiti da je način vrednovanja u znanosti vrlo složeno pitanje na koje ne postoji jedinstven i uniforman odgovor na nacionalnoj, europskoj i svjetskoj razini koji bi zadovoljio sve relevantne dionike tog sustava. Na temelju istraživanja načina vrednovanja u znanosti može se uočiti

da se znanost u pojedinim nacionalnim sustavima vrednuje na različite načine i u različite svrhe, no pri tome je vrijedno naglasiti posebnosti hrvatskog sustava vrednovanja u europskom kontekstu. Naime, kao jedna od članica ENQA-e i EQAR-a, Agencija ima specifičnu ulogu u vrednovanju znanosti kroz postupke vanjskog osiguravanja kvalitete na nacionalnoj razini te se time svrstava u jednu od tri državne agencije za osiguravanje kvalitete u Europi koja obuhvaća vrednovanje u znanosti u svrhu akreditacije. Sustavnim pristupom postupcima inicijalne akreditacije, reakreditacije i tematskom vrednovanju Hrvatska postaje primjerom dobre prakse u vrednovanju u znanosti te predvodnik za ostale europske državne agencije koje sada tek promišljaju i o temama vrednovanja ovog kompleksnog područja.

Ako uzmemo u obzir tezu da kvalitetna znanstvena djelatnost pozitivno djeluje i na ostale djelatnosti nekog društva, posebice na područje visokog obrazovanja, tada važnost koncepta njezina vrednovanja dolazi još više do izražaja. Mjerenje, odnosno, vrednovanje kvalitete svake djelatnosti, pa i znanstvene, potrebno je temeljiti na jasnim, nedvojbenim dokazima i podatcima što nije moguće u sustavima u kojima su ti podatci nedostupni ili nesustavni.

Kako do sada o ovoj djelatnosti, čiji značajan segment čine javni instituti, na nacionalnoj razini nije bilo dovoljno informacija, provedeno je njihovo tematsko vrednovanje kako bi se prikupili relevantni podatci i dobio cjeloviti uvid u djelokrug i rezultate njihova rada. Ishod toga trebala bi biti uspostava sustava podataka o ulaznim resursima, procesima i rezultatima rada na tim institucijama što će omogućiti pojedinačno promatranje i praćenje ili međusobnu usporedbu prema relevantnim parametrima. Ujedno, takva analiza stanja predstavlja svojevrsnu osnovu za postupak reakreditacije što je kao oblik vrednovanja određena posebnost i u europskom kontekstu. Naposljetku, izvješća tematskog vrednovanja mogu poslužiti Nacionalnom vijeću za znanost za buduće strateške odluke.

2. TEMATSKO VREDNOVANJE

Postupak tematskog vrednovanja po službenoj dužnosti provodi Agencija na temelju odluke Akreditacijskog savjeta Agencije, a može se provesti na obrazloženi prijedlog ministra, predmeta vrednovanja i studentskog zbora visokog učilišta.

Akreditacijski savjet određuje, na temelju svoje odluke ili na temelju zahtjeva dionika, temu, metodologiju i institucije koje će biti obuhvaćene tematskim vrednovanjem. Istovremeno radna skupina koju zaduži Akreditacijski savjet sastavlja upute na kojima će se temeljiti određeno tematsko vrednovanje.

Akreditacijski savjet imenuje stručno povjerenstvo sastavljeno od najmanje tri člana, koji su stručnjaci vezano uz temu i svrhu određenog vrednovanja te djelatnika Agencije koji koordinira vrednovanje i sudjeluje u postupku, ali bez prava odlučivanja u usvajanju izvješća stručnog povjerenstva.

Ishod tematskog vrednovanja su završna izvješća koje Agencija proslijeđuje podnositelju prijedloga. U slučaju negativne ocjene ili nedovršavanja postupka Agencija može pokrenuti postupak reakreditacije po službenoj dužnosti ili na prijedlog ministra.

3. TEMATSKO VREDNOVANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA

Podloga za pokretanje ovog tematskog vrednovanja je dokument Strateški okvir za razvoj 2006. - 2013. RH (Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju EU fondova) čiji je cilj osigurati preustroj javnih znanstvenih instituta i sveučilišta te Program gospodarskog oporavka (Vlada RH, travanj 2010. godine) čiji je jedan od ciljeva jačanje cjelokupnog znanstvenog potencijala.

U tom kontekstu, tematsko vrednovanje 25 javnih znanstvenih instituta pokrenuto je prvenstveno u svrhu prikupljanja relevantnih podataka i dobivanja cjelovitog uvida u djelokrug rada tih institucija.

Tri glavna segmenta vrednovanja bila su (1) težište znanstvene djelatnosti i znanstvena aktivnost (opravdanost i posebnost samostalnog rada, ciljane skupine korisnika usluga i proizvoda institucije), (2) finansijski izvori i njihova upotreba (učinkovitost opreme i prostora) i (3) organizacija i upravljanje (način upravljanja, planiranje i upravljanje kvalitetom). Svako stručno povjerenstvo osvrnulo se na navedene segmente kako je pojašnjeno u nastavku.

4. METODOLOGIJA

Tematsko vrednovanje javnih znanstvenih instituta provedeno je tijekom 2010. i 2011. godine i odvijalo se u sljedećim koracima:

1. Edukacija instituta o tematskom vrednovanju

Nakon usvajanja plana tematskog vrednovanja u lipnju 2010., djelatnici Agencije za znanost i visoko obrazovanje upoznali su institute s postupkom tematskog vrednovanja te su za njih organizirali radionicu o strateškom planiranju.

2. Izrada samoanalize

Svi su instituti izradili samoanalize prema uputama na odgovarajućem obrascu Agencije. Prilikom izrade toga obrasca kao predložak najvećim je dijelom korišten upitnik za evaluaciju instituta sastavnica Leibniz-Gemeinschaft (Leibniz-Gemeinschaft The Senate. The Principles applicable to Evaluation Tasks and Processes. SEN 0057/07 18.07.2007 (Amended Nov., 27, 2008); Leibniz-Gemeinschaft The Senate. Appendix 3: Evaluation Criteria for Institutions of the Leibniz-Gemeinschaft. SEN 0057/07 18.07.2007 (Amended Nov., 27, 2008); Leibniz-Gemeinschaft The Senate. Appendix 4: Flow Chart: Stages of the Evaluation Procedure. SEN 0057/07 18.07.2007 (Amended Nov., 27, 2008)) te prijašnji dokumenti i obrasci za vrednovanje znanstvene djelatnosti Nacionalnog vijeća za znanost RH.

Obrazac je podijeljen u 7 poglavlja:

- opći podaci o razvoju i financiranju organizacije
- temeljni pojmovi i težište znanstvene djelatnosti
- suradnja
- rezultati znanstvenog rada
- organizacija i uprava
- financiranje, oprema i prostor
- ljudski potencijali

3. Odabir članova povjerenstva za vrednovanje

Na temelju javnog međunarodnog poziva i poziva unutar zemlje te direktnog kontakta sa zainteresiranim stručnjacima, djelatnici Agencije za znanost i visoko obrazovanje dostavili su

članovima Akreditacijskog savjeta životopise odgovarajućih stručnjaka. Akreditacijski savjet imenovao je ukupno 8 tročlanih stručnih povjerenstava podijeljenih u 5 znanstvenih područja.

Sva tri člana svakog stručnog povjerenstava ugledni su međunarodni znanstvenici iz odabranog znanstvenog područja iz institucija u svijetu vrednovanih kao visokokvalitetnih (Harvard Medical School, Weizmann Institute of Science, Slovenskà Akadémia Vied, i dr.), od kojih barem jedan s iskustvom u upravljanju znanstvenom organizacijom. Izvorno je zamišljeno da jedan član povjerenstva bude i predstavnik Nacionalnog vijeća za znanost (NVZ) kao najvišeg strateškog tijela, ali su članovi NVZ-a otklonili takvu mogućnost.

Svi članovi stručnog povjerenstva imali su jednake uloge, prava i naknade.

Stručna povjerenstva su na temelju uvida u samoevaluacijsko izvješće i popratne dokumente te na temelju informacija prikupljenih tijekom radnog posjeta institutu u roku od 3 mjeseca trebala dostaviti svoje izvješća Agenciji.

Izvješća stručnih povjerenstava poslana su na uvid institutima te im je dana mogućnost kao i rok za očitovanje. Od 25 javnih instituta u kojima se provodio postupak tematskog vrednovanja, tri se Instituta nisu očitovala na dobivena izvješća. Svoje očitovanje nije poslao Institut za filozofiju što se tumači kao prihvaćanje izvješća. Izvješće za Institut društvenih znanosti Ivo Pilar povučeno je iz postupka zbog naknadnog prigovora u vezi procedure te se Institut nije trebao očitovati. Institut Ruđer Bošković, sukladno ravnateljičnom dopisu, odbio je dovršavanje postupka same evaluacije iz proceduralnih razloga te se nije očitovao na izvješće.

Izvješće za Hrvatski institut za povijest, na temelju argumentiranog očitovanja samog instituta, zbog neadekvatnosti sadržaja postavljenim zahtjevima, nije ušlo u završni postupak.

Ti instituti bit će vrednovani u prvom ciklusu reakreditacije javnih instituta.

Kako bi se stručna povjerenstva mogla upoznati s očitovanjima instituta, Agencija je zamolila institute da prevedu svoja očitovanja na engleski jezik i pošalju ih tijekom prosinca 2011. Nakon dovršetka ovog postupka Akreditacijski savjet usvojio je izvješća te se ona objavljaju na mrežnoj stranici Agencije zajedno s ovom sintezom. Potrebno je naglasiti da ishod ovakvog vrednovanja nije akreditacijska preporuka, već izvješće o području koje se provjerava tematskim vrednovanjem.

Isto tako, u skladu s dobrom europskom praksom, Agencija je institutima uputila upitnike o zadovoljstvu provedenim tematskim vrednovanjem, i to prije dostave izvješća pojedinim institutima. Postupak tematskog vrednovanja ocijenjen je na skali od 1 (loše) do 5 (izvrsno) prosječnom ocjenom 4,4, a korisnost sudjelovanja u tematskom vrednovanju za institut prosječnom ocjenom 4,5.

Također, održani su sastanci Akreditacijskog savjeta s ravnateljima instituta na kojima su se oni osvrnuli na provedeni postupak tematskog vrednovanja te dali korisne prijedloge i sugestije za njegovo unaprjeđenje.

Naposljeku, prema preporukama ENQA-e, izrađena je sinteza vrednovanja u kojoj su prikazani glavni podatci i nalazi dobiveni postupkom tematskog vrednovanja, čiji su sastav i neodvojiv dio pojedinačna izvješća vrednovanih javnih znanstvenih instituta.

5. PREGLED TEMATSKOG VREDNOVANJA PO PODRUČJIMA

PODRUČJE BIOMEDICINSKIH, BIOTEHNIČKIH I PRIRODNIH ZNANOSTI

LJUDSKI I MATERIJALNI RESURSI

U području biomedicine u Hrvatskoj postoje 3 javna znanstvena instituta (Veterinarski institut, Institut za antropologiju i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada) što čini 12 % od ukupnog broja javnih znanstvenih instituta. Zastupljenost istraživača zaposlenih u ovim institutima naspram ukupnog broja istraživača zaposlenih na javnim znanstvenim institutima iznosi 11,2%. Poljoprivredni institut Osijek, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč te Hrvatski šumarski institut predstavnici su biotehničke grupe javnih znanstvenih instituta. Predstavljaju 16% u ukupnom broju, dok je udio istraživača zaposlenih u ovim institucijama 6,7% od ukupnog broja istraživača zaposlenih na javnim znanstvenim institutima. Instituti u području prirodnih znanosti su Geološki institut, Institut Ruđer Bošković, Institut za fiziku, Institut za oceanografiju i ribarstvo, koji također predstavljaju 16% od ukupnog broja javnih instituta, a zapošljavaju nešto manje od 50% od ukupnog broja znanstvenika svih grupacija (Tablica 1.).

Tablica 1. Pregled osnovnih podataka o institutima iz područja biotehničkih, biomedicinskih i prirodnih znanosti za 2009.

Naziv instituta	Ukupni prihodi poslovanja (u kunama)	Prihodi iz državnog proračuna i javnih tijela (u kunama)	Prihodi od vlastite djelatnosti, gospodarstva i projekata, ostalo (u kunama)	Ukupan broj zaposlenih	Broj znanstvenika	
BIOMEDICINA	Poljoprivredni institut Osijek	57.151.091,00	12.120.524,41 (21 %)	45.030.566,59 (79 %)	157	27
	Institut za jadranske kulture i melioraciju krša	13.510.947,00	9.955.640,00 (74 %)	3.555.307,00 (26 %)	61	12
	Institut za poljoprivredu i turizam Poreč	8.683.077,00	7.624.778,00 (98,8 %)	1.058.299,00 (1,2 %)	63	11
	Hrvatski šumarski institut	17.244.172,74	10.115.989,27 (58,7 %)	7.128.183,47 (41,3 %)	79	14
PRIRODNE ZNANOSTI	Institut za antropologiju	9.166.596,31	7.557.485,02 (82,5 %)	1.609.111,29 (17,5 %)	39	15
	Veterinarski Institut	91.786.174,00	52.770.944,00 (57,5 %)	39.015.230,00 (42,5 %)	244	27
	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada	42.713.926,00	28.063.882,00 (65,7 %)	14.641.633,00 (34,3 %)	153	50
	Hrvatski geološki institut	26.692.340,00	20.810.511,00 (78 %)	5.881.829,00 (22 %)	109	28
	Institut za fiziku	18.674.297,00	18.040.113,60 (96,7 %)	634.183,40 (3,4 %)	76	35
	Institut za oceanografiju i ribarstvo	33.733.220,00	17.984.496,00 (53,3 %)	15.748.724,00 (46,7 %)	95	35
	Institut Ruđer Bošković	209.457.794,00	180.206.070,00 (86 %)	29.251.724,00 (14 %)	741	313

Izvor: Samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

Mišljenje povjerenstava u ovom segmentu jest kako je udjel zaposlenih znanstvenika u institutima u području biomedicine, biotehničkih i prirodnih znanosti (n=567) naspram svih zaposlenih znanstvenika u svim javnim znanstvenim institutima (n=821) povoljan (69%) i u svjetskom kontekstu,

s obzirom na međunarodne preporuke u vezi s područjima znanosti koja je preporučljivo poticati u svrhu razvoja gospodarstva i društva u cjelini.

Financiranje javnih instituta u svrhu ovog vrednovanja podijeljeno je u dvije kategorije: financiranje iz državnog proračuna i javnih tijela te prihodi iz vlastite djelatnosti, gospodarstva, projekata i ostalo (Tablica 1.). Na temelju podataka iz samoevaluacija vidljivo je da se udio prihoda iz državnog proračuna u ukupnom prihodu ove grupacije instituta kreće od 21% (Poljoprivredni institut Osijek) do 97% (Institut za fiziku).

MISIJA, VIZIJA I TEŽIŠTE ZNANSTVENE DJELATNOSTI

U svojim izvješćima stručna povjerenstva ističu da je potrebno provesti dugoročno strateško planiranje (nacionalna znanstvena strategija) s ciljem fokusiranja istraživanja na razini Hrvatske kao i na razini svakog instituta, što bi onda dovelo i do boljeg definiranja težišta znanstvene djelatnosti. Povjerenstvo koje je posjetilo institute iz područja biotehničkih znanosti utvrdilo je da je u većini slučajeva potrebno doraditi strategiju razvoja odnosno bolje je priopćiti djelatnicima instituta.

SURADNJA

Suradnja instituta iz područja biotehničkih, biomedicinskih i prirodnih znanosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini, unatoč boljim ocjenama stručnih povjerenstava naspram instituta u ostalim područjima znanosti, još uvijek nije na poželjnoj, niti na europskoj razini. Ova je komponenta ključna za ostvarivanje uloge instituta u društvu, kao i u europskom istraživačkom prostoru gdje je potrebno pokazati da su Hrvatska i njezini znanstvenici poželjni istraživački partneri.

REZULTATI RADA

Broj znanstvenika je jedan od ulaznih parametara (*input*), dok je jedan od ishoda (*output*) znanstvena produktivnost izražena brojem objavljenih znanstvenih radova u časopisima s recenzijom (kvantitativni parametar) (Tablica 2.) i prosječnom citiranošću (faktor odjeka) članaka navedenih u popisu 5 – 10 najznačajnijih (kvalitativni parametar).

Tablica 2. Pregled podataka o godišnjoj znanstvenoj produktivnosti instituta iz područja biotehničkih, biomedicinskih i prirodnih znanosti za razdoblje od 2006. - 2009.

Godina	Publikacije	BIOTEHNIKA				BIOMEDICINA			PRIRODNE ZNANOSTI			
		Poljoprivredni institut Osijek	Institut za jadranske kulture i melioraciju Krša	Institut za poljoprivredu i turizam Poreč	Hrvatski šumarski institut	Institut za antropologiju	Veterinarski Institut	Institut za medicinska istraživanja	Hrvatski geološki institut	Institut za fiziku	Institut za oceanografiju i ribarstvo	Institut Ruđer Bošković
2006.	Monografije (autorstva)	0	0	0	0	2	0	3	2	0	0	5
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. serials)	32	8	23	3	11	83	19	43	0	4	48
	Publikacije u recenziranim časopisima	38	23	13	33	23	79	68	23	67	46	380
	Publikacija u drugim časopisima	14	1	1	1	6	0	4	6	15	3	65
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. working and discussion papers)	0	0	0	0	0	0	24	0	0	9	29
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	8	0	0	0	2	0	3	2	1	0	9
Znanstveno osobjje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	18	11	10	6	13	19	51	23	35	31	293
2007.	Monografije (autorstva)	0	3	0	0	0	0	5	0	0	0	6
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. serials)	9	7	48	4	9	104	34	35	0	25	134
	Publikacije u recenziranim časopisima	37	18	12	13	22	96	71	13	52	45	433
	Publikacija u drugim	4	3	0	4	3	0	5	6	4	0	72

	časopisima											
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. <i>working and discussion papers</i>)	0	0	3	0	1	0	14	0	0	4	67
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	8	0	0	0	0	0	4	3	3	0	12
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	19	11	11	8	15	20	49	21	35	32	297
2008.	Monografije (autorstva)	1	2	0	1	2	0	0	2	0	1	7
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. <i>serials</i>)	23	8	39	4	12	123	40	45	2	15	75
	Publikacije u recenziranim časopisima	65	18	11	21	28	75	89	18	48	59	398
	Publikacija u drugim časopisima	3	7	0	2	5	0	6	0	14	1	61
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. <i>working and discussion papers</i>)	0	0	4	0	3	0	17	0	0	10	66
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	9	0	0	0	3	0	3	1	1	1	18
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	24	12	12	11	13	21	50	21	36	32	301
2009.	Monografije (autorstva)	1	4	1	0	4	0	1	1	0	0	4
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. <i>serials</i>)	18	10	64	13	18	223	27	52	1	6	40
	Publikacije u recenziranim časopisima	22	22	15	38	25	131	88	20	56	56	443

	Publikacija u drugim časopisima	6	8	1	3	0	0	6	4	8	0	69
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. working and discussion papers)	0	0	6	0	3	0	20	0	0	7	56
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	16	0	0	0	1	0	5	3	1	2	12
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	27	12	11	14	15	27	50	21	35	35	313

Izvor: samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

U ovoj grupi javnih instituta, prema dostupnim podacima iz samoevaluacije, najveći broj publikacija u recenziranim časopisima, iza Instituta Ruđer Bošković, objavljaju djelatnici Veterinarskog instituta (Tablica 2.). Svjetski standard za prosječan broj objavljenih znanstvenih radova u časopisima s recenzijom koji se nalaze u znanstvenim bazama podataka po znanstveniku uglavnom se kreće od 1,5 do 2,0 rada godišnje. U okviru tog raspona prosječno objavljenih znanstvenih radova godišnje po znanstveniku nalazi se i većina instituta iz ova tri područja (Tablica 3.).

Tablica 3. Produktivnost instituta po područjima izražena brojem objavljenih znanstvenih radova u časopisima s recenzijom u razdoblju od 2006.-2009.¹

Područje	Javni institut	Prosječan broj radova po znanstveniku godišnje
Prirodne znanosti	1. Institut za fiziku	1,58
	2. Institut za oceanografiju i ribarstvo	1,58
	3. Institut Ruđer Bošković	1,36
	4. Geološki institut	0,85
Biomedicina	1. Veterinarski institut	4,34
	2. Institut za antropologiju	1,75
	3. Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada	1,57
Biotehnika	1. Hrvatski šumarski institut	2,93
	2. Poljoprivredni institut Osijek	1,89
	3. Institut za jadranske kulture i melioraciju krša	1,76
	4. Institut za poljoprivredu i turizam Poreč	1,16

¹ Prosječan broj radova za neke institute nadmašuje svjetske okvire što može biti i posljedica neprecizne formulacije u obrascu za samoanalizu gdje u točci „broj radova u časopisima s recenzijom“ nije navedeno da se to odnosi samo na znanstvene radove.

Pogledamo li ostale aspekte znanstvene produktivnosti ove grupe instituta valja naglasiti da je brojčano najviše međunarodnih projekata ostvario Institut za oceanografiju i ribarstvo, zatim Institut Ruđer Bošković i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada dok Poljoprivredni institut i Institut za poljoprivredu i turizam Poreč nisu sudjelovali u međunarodnim projektima. (Tablica 4.).

Tablica 4. Pregled podataka o projektima instituta iz područja biotehničkih, biomedicinskih i prirodnih znanosti za razdoblje 2005.-2010.

Naziv instituta		Domaći projekti (zbirno)	EU projekti (FP projekti)	Ostali međunarodni i COST projekti
BIOTEHNIKA	Poljoprivredni institut	93	0	0
	Institut za jadranske kulture i melioraciju krša	68	0	5
	Institut za poljoprivredu i turizam	43	0	0
	Hrvatski šumarski institut	36	5	29
BIOMEDICINA	Institut za antropologiju	60	2	1
	Veterinarski Institut	9	8	6
	Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada	178	27	9
PRIRODNE ZNANOSTI	Hrvatski geološki institut	71	0	4
	Institut za fiziku	109	1	10
	Institut za oceanografiju i ribarstvo	233	11	35
	Institut Ruđer Bošković	1503	6	30

Izvor: samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

UPRAVA, OSIGURAVANJE KVALITETE, MOBILNOST

Mišljenja stručnih povjerenstava u ovom segmentu vrednovanja razlikuju se ovisno o pojedinačnom institutu, ali česta je preporuka da je potrebno poboljšati horizontalnu i vertikalnu komunikaciju unutar instituta. Zamijećeno je i da se mjestimicejavlja nezadovoljstvo mladih znanstvenika nedostatnošću usmjeravanja u radu i podrške koju dobivaju od strane svojih institucija, posebice

svojih mentora. Također, upozorenje je na potrebu poticanja veće mobilnosti istraživača i internacionalizacije istraživačkog rada.

PODRUČJE DRUŠTVENIH I HUMANISTIČKIH ZNANOSTI

LJUDSKI I MATERIJALNI RESURSI

Ova grupacija obuhvaća 14 instituta, te je brojčano veća od prethodne grupacije, no prema broju zaposlenih oni čine četvrtinu u ukupnom broju znanstvenika zaposlenih na javnim institutima te se može uočiti veća disperziranost znanstvenika na različitim institutima manje veličine u odnosu na prvu grupaciju (Tablica 5.).

Na temelju podataka iz samoevaluacije vidljivo je da se udio prihoda iz državnog proračuna u ukupnom prihodu ove grupacije instituta kreće od 16% (Institut za javne financije) do 99,7% (Institut za filozofiju, Hrvatski institut za povijest). Valja napomenuti da je u ovoj grupaciji kod većine instituta, njih devet, udio prihoda iz državnog proračuna veći od 90%.

Tablica 5. Pregled osnovnih podataka o institutima iz područja društvenih i humanističkih znanosti za 2009.

	Naziv instituta	Ukupni prihodi poslovanja (u kunama)	Prihodi iz državnog proračuna i javnih tijela (u kunama)	Prihodi od vlastite djelatnosti, gospodarstva i projekata, ostalo (u kunama)	Ukupan broj zaposlenih	Broj znanstvenika
DRUŠTVENE ZNANOSTI	Ekonomski institut	14.134.465,00	10.210.928,00 (72 %)	3.923.537,00 28%	77	23
	Institut za međunarodne odnose	10.293.283,80	8.558.567,78 (83 %)	1.734.716,02 17%	49	13
	Institut za turizam	8.454.202,00	5.291.202,00 62,6%	3.162.999,00 37,4%	34	8
	Institut za javne financije	15.295.820,55	2.469.209,02 16 %	12.826.611,53 84%	20	4
	Institut za društvena istraživanja	9.400.462,00	9.143.292,00 97 %	257.170,00 3%	51	11
	Institut za migracije i narodnosti	7.048.208,00	6.981.996,33 99%	66.211,75 1%	35	13
	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar	23.420.098,00	21.981.123,00 94%	1.438.975,00 6%	116	45
HUMANISTIČKE ZNANOSTI	Institut za arheologiju	9.044.322,00	7.246.060,00 80%	1.798.262,00 20%	30	13
	Institut za etnologiju i folkloristiku	9.882.011,17	9.839.792,83 99,6%	42.218,34 0,4%	51	20
	Institut za filozofiju	7.155.820,00	7.133.991,00 99,7%	21.829,00 0,3%	29	16

	Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje	11.429.841,00	11.271.280,00 98,6%	158.561,00 0,4%	69	22
	Hrvatski institut za povijest	14.783.853,33	14.440.850,57 97,7%	343.002,57 0,3%	107	41
	Institut za povijest umjetnosti	9.955.621,00	9.672.395,00 97%	283.226,00 0,3%	41	17
	Staroslavenski institut	4.698.228,00	4.677.044,00 99,5%	21.184,00 0,5%	22	8

Izvor: samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

MISIJA, VIZIJA I TEŽIŠTE ZNANSTVENE DJELATNOSTI

Stručna povjerenstva su u većem broju instituta ove grupacije uočila nedostatnost procesa vezanih uz strateški razvoj te slabo promišljanje o mogućnostima unapređenja kvalitete unutar samih instituta. Česta je preporuka bila da se instituti, pogotovo iz područja humanističkih znanosti, trebaju više uključiti u međunarodna teorijska kretanja i rasprave, te da jasnije trebaju naglasiti svoju teorijsku orijentaciju.

SURADNJA

Stručna povjerenstva u većem broju slučajeva ističu kako bi jedan od glavnih strateških ciljeva ovih instituta u ovom trenutku trebalo biti uključivanje u europski znanstveni prostor. U tom smislu preporučuju poticanje mobilnosti u oba smjera, boravke lokalnih znanstvenika u inozemstvu kao i boravke stranih znanstvenika na institutima. Kao pomoć tome navode da bi instituti trebali postojeću individualnu međunarodnu suradnju formalizirati na institucijskoj razini, kako bi se potaknula znanstvena suradnja širih razmjera. Takav bi potez brzo povećao međunarodnu vidljivost instituta i poslužio uspješnijej uspostavi znanstvenih programa u kojima bi sudjelovali znanstvenici iz inozemstva.

REZULTATI RADA

Analiza izvješća instituta unutar grupacije društvenih znanosti pokazuje da su stručna povjerenstva u tim institutima uočila značajan znanstveni potencijal, posebno mladih znanstvenika, ali drže da je nedovoljno iskorišten. To se očituje u razmjerno opsežnoj, ali međunarodno slabo relevantnoj znanstvenoj produkciji (Tablica 6.). Stoga su povjerenstva zaključila da je potrebno uložiti dodatan napor kako bi se dosegla više razina publiciranja na međunarodnoj razini, koja je na svim institutima iz ove grupacije ocijenjena kao nedostatna. Uzroke tome stručna povjerenstva vide, između ostalog, u nedovoljno poticanoj mobilnosti istraživača što naročito obeshrabruje mlade znanstvenike u

postizanju kvalitetne znanstvene produkcije koja bi im znatno pomogla u dobivanju projekata na međunarodnom tržištu. Među preporukama se ističe potreba za primjenom rigoroznijeg postupka vanjskog recenziranja (osobito međunarodnog) za sve publikacije instituta kao i za traženjem alternativnih izvora financiranja djelatnosti te diversifikacijom suradničkih mreža.

Tablica 6. Pregled podataka o znanstvenoj produktivnosti instituta iz područja humanističkih i društvenih znanosti od 2006. - 2009.

Godina	Publikacije	DRUŠTVENE ZNANOSTI							HUMANISTIČKE ZNANOSTI						
		Ekonomski institut	Institut za međunarodne odnose	Institut za turizam	Institut za javne finansije	Institut za društvena istraživanja	Institut za migracije	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar	Institut za arheologiju	Institut za etnologiju	Institut za filozofiju	Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje	Institut za povijest	Institut za povijest umjetnosti	Starosavenski institut
2006.	Monografije (autorstva)	0	2	15	4	4	2	14	1	1	3	3	13	5	1
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. serials)	36	24	8	7	36	6	40	3	57	18	22	31	25	11
	Publikacije u recenziranim časopisima	29	18	13	14	29	10	43	20	43	8	46	88	17	13
	Publikacija u drugim časopisima	9	5	1	5	3	0	14	32	5	2	6	15	31	1
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. working and discussion papers)	5	5	0	11	15	0	22	22	0	1	0	1	1	0
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	0	3	1	3	3	0	5	0	6	6	1	1	5	0
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	20	12	6	2	14	9	33	10	18	17	16	31	15	7
2007.	Monografije (autorstva)	1	5	5	1	6	0	17	5	1	10	1	19	6	2

	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. <i>serials</i>)	48	30	9	12	22	9	46	10	57	39	36	39	38	9
	Publikacije u recenziranim časopisima	15	17	11	5	33	10	62	30	51	25	48	168	30	12
	Publikacija u drugim časopisima	13	15	1	4	2	0	18	46	11	8	8	33	31	0
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. <i>working and discussion papers</i>)	12	19	0	16	18	0	34	33	3	0	0	4	3	0
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	3	4	1	1	4	1	2	1	8	7	1	8	5	0
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	22	14	7	2	12	11	40	10	20	17	20	35	16	7
2008.	Monografije (autorstva)	4	2	5	3	5	2	7	3	4	5	9	23	6	5
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. <i>serials</i>)	44	35	3	6	17	4	29	7	64	28	23	48	27	14
	Publikacije u recenziranim časopisima	37	34	12	6	25	13	78	20	57	31	46	187	10	40
	Publikacija u drugim časopisima	12	7	0	4	4	0	21	42	8	6	16	34	29	1
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. <i>working and discussion papers</i>)	11	13	0	15	14	0	18	63	1	0	0	10	1	1
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	1	4	3	1	1	3	0	0	7	8	4	7	5	2

Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	24	13	8	2	11	12	42	13	20	16	21	39	17	8
2009.	Monografije (autorstva)	0	1	9	4	1	2	11	1	4	5	5	28	5	3
	Pojedinačni doprinosi zbornicima radova i drugim zbirnim radovima (eng. serials)	27	43	3	5	22	9	47	2	84	26	40	124	52	14
	Publikacije u recenziranim časopisima	33	21	17	3	20	10	76	29	38	27	38	146	8	31
	Publikacija u drugim časopisima	7	4	0	13	1	0	20	30	12	2	9	23	28	2
	Radne publikacije i dokumenti kao podloga za raspravu (eng. working and discussion papers)	7	15	0	31	14	0	45	43	0	2	0	6	3	3
	Uredništvo (monografije, zbornici radova)	0	2	1	1	2	0	0	0	8	4	3	9	13	1
Znanstveno osoblje	Ukupan broj znanstvenika na institutu	23	13	8	4	11	13	45	13	20	16	22	41	17	8

Izvor: samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

UPRAVA, OSIGURAVANJE KVALITETE, RESURSI

Uz povećanu internacionalizaciju svih instituta u ovoj grupaciji, predloženo je i stvaranje konzorcija iz humanističkih znanosti koji bi prvenstveno odgovorio na potrebe instituta u prijavljivanju za financiranje međunarodnih projekata kao i potpomogao međuinsticunalnu i međunarodnu suradnju. Tamo gdje instituti značajni dio prihoda ostvaruju od vlastite djelatnosti predlaže se pažljivo usmjeravanje komercijalnih projekata na aktivnosti koje se uklapaju u znanstvene programe instituta kao i uspostavljanje pravila za raspodjelu komercijalnih prihoda.

Kao osvrt na znanstvenu produkciju dijela instituta iz područja društvenih znanosti, povjerenstva su uočila dosta veliki nerazmjer između njihove stručne savjetodavne i znanstvene djelatnosti, u korist savjetodavne.

Uz vrijedne iznimke, općenito je gledište povjerenstva da se u Hrvatskoj praksa instituta pomakla od znanstveno usmjerenih projekata s dugoročnom svrhom podizanja znanstvenih standarda u produkciji novih spoznaja prema kratkoročnim komercijalnim projektima koji naglasak stavljuju na rješavanje trenutačnih problema od javnih interesa ili čak na opsluživanje pojedinih komercijalnih interesa u privatnom sektoru. Komercijalni projekti, iako ponekad relevantni u kontekstu znanstvene djelatnosti instituta, obično ne rezultiraju znanstvenim publikacijama koje bi zadovoljile međunarodne standarde (Tablica 7.). Isto tako, mišljenje povjerenstva koje je evaluiralo navedenu grupu instituta jest da većina vrednovanih javnih instituta nije dobro pripremljena za sudjelovanje u istraživačkom prostoru EU. Kako bi opravdali daljnje javno financiranje, preporučeno je tim institutima da se ponovno usmjere na znanstvena istraživanja što će omogućiti objavljivanje radova u vodećim međunarodnim znanstvenim časopisima i također pospješiti prijavljivanje na EU fondove namijenjene znanstvenoj djelatnosti.

Što se tiče ostalih instituta iz ove grupacije općeniti su stavovi povjerenstva da u većem broju slučajeva ne postoji jasna institucionalna strategija niti sustavno poticanje motivacije za objavljivanjem, posebno na međunarodnoj razini. Slabi su naporci da se promiče vlastito fundamentalno (konceptualno-metodološko) istraživanje i time ostvari doprinos teorijskom i metodološkom korpusu spoznaja u znanstvenim disciplinama kojima se instituti bave. Napominje se i kako interna organizirane recenzije radova u slučajevima vlastitih časopisa i knjiga nikako ne pružaju uvjerljivo jamstvo kvalitete objavljenih radova. Iako neki instituti imaju bolje rezultate u objavljivanju u međunarodnim publikacijama od ostalih, kao i manji postotak objavljivanja u vlastitim časopisima, uprava i znanstvenici instituta u društvenom području moraju ozbiljno sagledati oba problema. Isto tako, u istraživanjima veću je pažnju potrebno pridati interdisciplinarnosti i međunarodnoj suradnji. Posebno se preporučuje uključivanje više stranih stručnjaka u uredništva časopisa koji se objavljaju u ovom području.

Tablica 7. Pregled podataka o projektima instituta iz područja društvenih i humanističkih znanosti za razdoblje 2005.-2010.

	Naziv instituta	Domaći projekti (zbirno)	EU projekti (FP projekti)	Ostali međunarodni i COST projekti
DRUŠTVENE ZNANOSTI	Ekonomski institut	193	2	6
	Institut za međunarodne odnose	N/A	1	14
	Institut za turizam	121	0	13
	Institut za javne financije	54	0	2
	Institut za društvena istraživanja	117	1	12
	Institut za migracije i narodnosti	24	0	4
	Institut društvenih znanosti Ivo Pilar	198	9	12
HUMANISTIČKE ZNANOSTI	Institut za arheologiju	75	0	0
	Institut za etnologiju i folkloristiku	40	1	4
	Institut za filozofiju	30	0	0
	Institut za hrvatski jezik	65	0	1
	Institut za povijest	101	0	0
	Institut za povijest umjetnosti	52	0	0
	Staroslavenski institut	22	0	0

Izvor: samoanalize javnih znanstvenih instituta, studeni 2010. - siječanj 2011.

6. ZAKLJUČAK

Javni znanstveni instituti kao i načini njihova vrednovanja posebnost su ovog dijela Europe. Znanstveni instituti obično su dio sveučilišta kao njihovi centri izvrsnosti. Ideja uspostave samostalnih javnih instituta jest bila da to budu ustanove od javnog interesa financirane najvećim dijelom iz državnog proračuna kako bi se njihovi znanstvenici, slobodni od nastavnog opterećenja uobičajenog na hrvatskim visokim učilištima, u potpunosti mogli posvetiti stvaranju visokokvalitetne znanstvene produkcije. Takva visokokvalitetna produkcija posljedično bi trebala biti prepoznata i u europskom znanstvenom prostoru čime bi doprinijela prepoznatljivosti Hrvatske kao zemlje sposobne baviti se znanstvenom djelatnošću na visokoj razini kvalitete te kao ravnopravnog partnera u doprinosu naporima znanstvene zajednice Europske unije u izgradnji Europskog istraživačkog prostora. Također je bilo predviđeno da znanstvenici na institutima provode kompleksne projekte od interesa za javnu sferu, gospodarstvo ili međunarodne odnose koje bi bilo teško provoditi na drugim institucijama. Na temelju uvida u izvješća tematskog vrednovanja javnih znanstvenih instituta u većini slučajeva zaključuje se kako oni tu svoju zadaću ne ispunjavaju u potpunosti. Prepoznato je kako tome pridonose, uz unutrašnje institucijske činitelje i opće društvene okolnosti kao što je nedovoljno financiranje znanstvene djelatnosti iz državnog proračuna, ali i nepostojanje nacionalne znanstveno-istraživačke strategije.

Iako se javni znanstveni instituti međusobno razlikuju veličinom i područjem znanosti kojim se bave, u dostavljenim izvješćima postoji čitav niz preporuka i zapažanja koje su zajedničke i primjenjive na cijeli sustav javnih znanstvenih instituta. Uz preporuke koje se odnose na pojedine institucije ili skupine instituta, u izvješćima se navode i šire strateške preporuke u kojima se predlažu poboljšanja cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Sva izvješća stručnih povjerenstava ukazuju na to da je prvenstveno potrebno razraditi nacionalnu strategiju razvoja znanosti i znanstvenih istraživanja, te se u tom kontekstu predlaže usmjeravanje sredstava i energije na nekoliko odabranih znanstvenih područja od strateškog značaja za zemlju, koja će se posebno razvijati. Bez jasnog plana i fokusa, sustav znanosti ostaje segmentiran, nedovoljno financiran, bez jasno profiliranih centara izvrsnosti što ima posljedica i na nedovoljno jasno izraženu misiju, viziju i težište znanstvene djelatnosti javnih znanstvenih instituta. Kako bi javni instituti mogli iskoristiti svoj puni razvojni kapacitet trebali bi više raditi na jačanju prepoznatljivosti i osiguranju javnog povjerenja, na podizanju infrastrukture za gospodarski rast i zapošljavanje kroz *spin-off* tvrtke koje se bave visokom tehnologijom i biotehnologijom, te na umrežavanju s međunarodnim znanstvenicima, privlačenje znanstvenika, humanista, nastavnika i poduzetnika iz inozemstva te dijaspore.

Suradnja je kao segment tematskog vrednovanja provedenog na javnim znanstvenim institutima, ocijenjena općenito kao nedostatna. Na nacionalnoj razini, oscilacije su veće budući da se ocjena suradnje kreće od nedostatne do izvrsne na pojedinim institutima. Takvi instituti imaju veliki značaj za javne interese (biotehničko područje, Institut za oceanografiju i ribarstvo Split, Institut za javne financije). Međunarodna suradnja i mobilnost na svim je institucijama ocijenjena ili prosječnom ispodprosječnom što se svakako odražava na pozicioniranje Hrvatske u europskom istraživačkom prostoru, te atraktivnosti domaćih javnih instituta stranim istraživačima.

Povjerentstva smatraju da je znanstvena produkcija javnih znanstvenih instituta, iako zadovoljavajuća u nacionalnom kontekstu u smislu ispunjavanja uvjeta za financiranje projekta i kriterija za izbor u zvanje, uz rijetke iznimke nedostatna za veću prepoznatljivost u međunarodnom kontekstu.

Prema mišljenju većine povjerentstava, razlog niskoj kvaliteti objavljenih radova leži prvenstveno u nacionalnoj regulativi izbora u zvanja koja se temelji više na kvantitativnim kriterijima (broj objavljenih radova), dok se u međunarodnom kontekstu uspješnost znanstvenika izražava kroz kvalitativne kriterije (kvalitetan rad objavljen u vrhunskom časopisu s visokih čimbenikom odjeka). Isto tako, nedovoljan broj primijenjenih znanstvenih istraživanja, ima za ishod mali broj patenata i ostalih oblika zaštite intelektualnog vlasništva, što se dalje reflektira na primjenjivost tih istraživanja i u gospodarstvu. Prema podacima samih instituta u promatranom razdoblju ostvaren je mali broj patenata i drugih oblika zaštite autorskih prava. Povjerentstva su u izvješćima za institute iz društvene i humanističke znanosti zaključila da u tim područjima ima premalo fundamentalnih istraživanja kao i relevantnih međunarodnih publikacija.

Povjerentstva za sve grupe instituta uočila su nedostatke dosadašnjeg financiranja projekata te su složna u stavu da se kriteriji koje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS) koristi pri dodjeli sredstava za projekte čine nedovoljno strogima. Velika većina projekata dobila je sredstva, zbog čega su sredstva po pojedinom projektu nedostatna. Većina bi znanstvenika podržala selektivniji proces u kojem bi samo relevantni projekti dobili financiranje. Potrebno je odrediti jasne, ali selektivne kriterije. Selektivniji proces bi povećao financiranje po projektu pa bi najuspješniji znanstvenici mogli ograničiti broj komercijalnih projekata nužnih za financiranje njihovog znanstvenog rada. Na taj bi način znanstvenici stekli iskustvo sudjelovanja u konkurentskom postupku selekcije projekata, a time znanje i iskustvo koje bi im koristilo pri prijavljivanju projekata za financiranje od strane EU fondova.

Strani eksperti također zagovaraju osnivanje zasebnog zajedničkog ureda (Ured za administraciju znanstvene djelatnosti) koji bi instituti dijelili, a čiji bi zadaci, među ostalim, uključivali dolje navedene aktivnosti. Taj bi ured trebao upravljati prijavama na fondove EU-a: pružati stručne usluge i obavljati administraciju potrebnu za prijavu za sredstva fondova EU-a ili programa koji financiraju znanstvenu

djelatnost, pomagati institutima u smanjivanju ukupnih troškova prijave na vanjske izvore finansiranja i olakšati dijeljenje troškova hladnog pogona. Tako bi se ujedno smanjili troškovi administracije i hladnog pogona

7. POPIS IZVORA:

Samoanaliza Hrvatskog veterinarskog instituta

Izvješće stručnog povjerenstva za Hrvatski veterinarski institut

Samoanaliza Instituta za antropologiju

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za antropologiju

Samoanaliza Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada

Samoanaliza Instituta Ruđer Bošković

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut Ruđer Bošković

Samoanaliza Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša, Split

Izvješće stručnog povjerenstva za Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša, Split

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za poljoprivredu i turizam

Samoanaliza Instituta za poljoprivredu i turizam

Izvješće stručnog povjerenstva za Poljoprivredni institut

Samoanaliza Poljoprivrednog instituta

Izvješće stručnog povjerenstva za Šumarski institut

Samoanaliza Šumarskog instituta

Samoanaliza Ekonomskog instituta

Izvješće stručnog povjerenstva za Ekonomski institut

Samoanaliza Instituta za javne financije

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za javne financije

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za međunarodne odnose

Samoanaliza Instituta za međunarodne odnose

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za turizam

Samoanaliza Instituta za turizam

Samoanaliza Instituta za migracije i narodnosti

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za migracije i narodnosti

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za društvena istraživanja

Samoanaliza Instituta za društvena istraživanja

Samoanaliza Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar

Samoanaliza Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za etnologiju i folkloristiku

Samoanaliza Instituta za etnologiju i folkloristiku

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za filozofiju

Samoanaliza Instituta za povijest umjetnosti

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za povijest umjetnosti

Samoanaliza Instituta za filozofiju

Samoanaliza Hrvatskog instituta za povijest

Samoanaliza Staroslavenskog instituta

Samoanaliza Instituta za arheologiju

Završno izvješće Instituta za arheologiju

Izvješće stručnog povjerenstva za Staroslavenski institut

Samoanaliza Hrvatskog geološkog instituta

Samoanaliza Instituta za fiziku

Samoanaliza Instituta za oceanografiju i ribarstvo

Izvješće stručnog povjerenstva za Hrvatski geološki institut

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za fiziku

Izvješće stručnog povjerenstva za Institut za oceanografiju i ribarstvo